

WELSH SPRINGER SPANIELKLUBBENS AVELS-REKOMMENDATIONER AVSEENDE ÖGONDIAGNOSER.

Detta dokument skall ses som en hjälp och vägledning för uppfödare i WSSK avelsarbete.

GONIOSKOPI UNDERSÖKNING

PLD OCH GLAUKOM

Primärt glaukom är en följsjukdom som hos WSS orsakas av ett fel i ögats silsystem (missbildade pektinatligament, PLD) som har ärftliga inslag. PLD graderas i Sverige från lindrig- kraftig och c:a 2-5 % av hundar med kraftig PLD beräknas utveckla glaukom. Orsaken till att varför vissa hundar med kraftig PLD utvecklar glaukom är inte helt fastslaget, men man tror att exempelvis stress utlöser ett ökat antal celler som filtreras genom kammarvätskan och täpper till de få avflödeshålerna och därmed orsakar tryckökningen i ögat (glaukom). Glaukom kan också orsakas av andra faktorer exempelvis blödning i ögat, linsluxation (förändring av linsens läge) och uveit (inflammation i regnbågshinnan). Detta kallas sekundärt glaukom och är inte orsakat av förändringar i pektinatligamenten. Glaukom innebär ett stort lidande för hunden då det orsakar stor smärta. Snabb veterinärbehandling är nödvändig, men ofta kan man inte rädda ögat. Ofta drabbas även det andra ögat men som då ibland kan räddas med tidig behandling då man noterar en tryckökning. Genom en special undersökning (gonioskopi) av en ögonveterinär, kan man se hur pektinatligamenten ser ut och ta hänsyn till detta i avelsarbete för att på sikt minska hundar i rasen med kraftig PLD och därmed risken att hundar utvecklar glaukom.

AVELSREKOMMENDATIONER

Låta gonioskopi-undersöka föräldradjuret som används i avel. Tills mer information om nedärvning samt eventuell progressivitet framkommer ligger hälsoprogrammet på nivå 1, (status registreras på SKK). Kraftiga förändringar hos båda föräldrarna ger en ökad risk för avkomman att ärva rubbningen. Gonioskopi undersökning även av hundar som inte går i avel bidrar till kunskap, och resultat av närbesläktade djur är viktigt då man väljer avelsdjur.

ÖGONLYSNING

Observera att vid vissa diagnoser där ärftlighet för närvarande ej kan bedömas vid ögonlysningstillfället krävs en ny ögonlysning efter 6 månader för att bedöma utvecklingen av förändringen och om hunden kan användas i avel.

Viktigt att vi fortsätter att ögonlysa våra hundar som går i avel (max 3 år före parningstillfället). Med fördel görs ögonlysning även på hundar som inte går i avel då kunskapen om resultat av närbesläktade djur är viktigt då man väljer avelsdjur.

NEDAN FÖLJER EN SAMMANSTÄLLNING ÖVER ÖGONSJUKDOMAR OCH DERAS FÖRKLARINGAR, SAMT WELSH SPRINGER SPANIELKLUBBENS AVELSPOLICY FÖR ÖGON.

Ögonsjukdom / notering	Förklaring	Arvsgång	Avelspolicy
Total Katarakt	Grumlig av hela linsen som resulterar i blindhet. Kan drabba ett öga eller båda. Ärftliga former är ofta dubbelsidiga. Total katarakt hos unga hundar bedöms som ärftlig, såvida inte orsaken är skada.	Arvsgången är okänd.	Använd inte i avel.
Bakre polär Katarakt	Grumlig mitt i linsens bakre del. Lite bakre polär katarakt påverkar inte synen.	Ärftlig, men arvsgången inte klarlagd.	Använd inte i avel.
Främre Ysömskatarakt	Små grumlingar iden s.k. främre Y-sömmen som ofta ökar i antal med åldern. Påverkar inte synen märkbart.	Ärftlig, men arvsgången är inte klarlagd.	Inget avelshinder, men man skall inte dubblera diagnosen.
Övriga partiell katarakt	Alla katarakter som inte passar in i övriga grupper. Vissa är harmlösa andra är allvarliga.	Båda ärftliga och icke ärftliga former förekommer.	Om katarakten bedöms som "sannolikt ärftlig" ska hunden inte användas i avel. Om ärftlighet ej kan fastställas skall hunden lysas om efter c:a 6-12 månader för att se utvecklingen.
PPM - Persisterande pupillmembran	Tråder eller stråk av kvarblivna rester från fosterstadiet vid pupillen. Det finns tre typer: PPM Iris-Iris, PPM Iris-Lins, PPM Iris-Cornea.	Arvsgång okänd.	PPM iris-iris lindrig, inget avelshinder. Övriga former ska inte användas i avel.
RD, Retinal Dysplasi:	Näthinneförändring med varierande utbredning från	Anses ha recessiv arvsgång hos flera	Näthinneveck innebär inte något

	enstaka näthinneveck till total avlossning. Medfödd utvecklingsrubbnings av olika grader: Näthinneveck (kan ibland försvinna), multifokal/fokal RD, geografisk RD, total RD.	raser, men även polygen arvsgång har diskuterats.	avelshinder, men man skall inte para med hund som har någon form av RD. Hund med fastställd diagnos multifokal/fokal RD eller geografisk RD skall ej användas i avel.
Entropion	Inåtrullning av ögonlockskanten, vanligen yttre delen av undre ögonlocket. Orsaker irritation av ögat och kan orsaka sår på hornhinnan.	Multifaktoriell orsak	Används inte i avel såvida inte orsaken är skada. SKKs rekommendation: Det är aldrig försvarbart att använda hund till avel som har kliniska problem av entropion pga. överdrivna anatomiska förhållanden. Inte heller att till avel använda hund som varit föremål för operativa åtgärder med anledning av detta. Om hund med lindrig form av entropion används till avel får det endast ske i begränsad omfattning. Avelsdjur med lindrig form av entropion ska vara fri från kliniska symptom och får endast paras med hund som inte uppvisar någon grad av entropion.

Ektropion	Utåtvikning av ögonlockskanten.	Multifaktoriell orsak	Används inte i avel såvida inte orsaken är skada.
Distichiasis	En extra rad med ögonfransar. Enstaka mjuka ögonhår ger inte några besvär, men hårda ögonhår och ektopiskt cilium kan orsaka smärta och kraftiga besvär från ögonen.	Ärftlighet ej fastställd.	Hundar med enstaka, mjuka ögonhår kan användas i avel, men skall paras med fri individ. Hundar med rikligt eller hårda ögonhår eller ektopiskt cilium skall inte användas i avel. Det är viktigt att det framgår på ögonlysningsintyget vilken typ av ögonhår hunden har för eventuell valpförmedling.
PLD	Pektinatligamentet ingår i ögats inre vätske-cirkulation. Det bildar det ett galler över avflödesområdet.	Ärftlighet ej utredd.	För närvarande föregår en kartläggning av utbredningen inom vår ras och därför rekommenderas endast känt status. Kraftiga förändringar hos båda föräldrarna ger en ökad risk för avkomman att ärva rubbningen.
Retinopati	Retinopati är ett samlingsnamn för degeneration/förtvining av näthinnan. Retinopati kan uppstå av olika orsaker exempelvis inflammation, skada, infektion, immunmedierad (autoantikroppar mot normala näthinneproteiner) eller en följd av bakomliggande	Både ärftliga och icke ärftliga former förekommer	Hundar med diagnosen retinopati ärftlig, ärftlighet kan ej uteslutas eller "öga uppföljning" skall inte användas i avel. Vid retinopati misstänkt orsakad av infektion el. dyl. skall omlysning ske efter 6-12 månader

	sjukdom ex diabetes. Det finns även ärftliga former av retinopati hos vissa raser ex basenji, Nova Scotia Duck Tolling retriever och västgöta spets. Även begynnande PRA kan diagnosticeras som retinopati.		för att fastställa att retinopatin sannolikt inte är ärftlig.
--	---	--	---

Fastställt av WSSKs styrelse den 25/5-2017